

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ - ХАСКОВО

Утвърдил:

ИНЖ. Л. ДАЙНОВСКИ

За Директор на Региона

по околната среда и водите

(Хасково)

(Съгласно Заповед № 67/04.09.2020г.)

ДОКЛАД

**За извършена проверка на място по изпълнението на условията и сроковете в
Комплексно разрешително № 409-Н0-И0-А1/2017 г., издадено на „Горубсо – Кърджали” АД,
гр. Кърджали**

На основание Заповед № 56/02.09.2021 г. на Директора на РИОСВ – Хасково на 08.09.2021 г. и 09.09.2021 г. е извършена проверка на място по изпълнение на условията и сроковете в Комплексно разрешително № 409-Н0-И0-А1/2017 г., издадено на „Горубсо – Кърджали” АД, гр. Кърджали със седалище и адрес на управление: гр. Кърджали, ул. „Републиканска”, №83, БУЛСТАТ №108060915, представлявано от инж. Живка Ковачева – Изпълнителен Директор.

I. Цел на проверката

Проверката се извършва във връзка с осъществяване на текущ контрол на обекта за спазване изискванията на законодателството по компоненти и фактори на околната среда и за спазване изискванията на условията и сроковете в Комплексно разрешително № 409-Н0-И0-А1/2017 г.

II. Проверени инсталации и дейности:

Инсталация за производство на сплав „Доре”, включваща:

- Модул I: Подготовка на реагенти
- Модул II: Цианидно извличане, въгленова адсорбция и обезвреждане (деструкция) на цианидите
- Модул III: Елюиране (десорбция), електроекстракция на златото и регенерация на въглена.
- Модул IV: Сушене на златната утайка и топене на сплав „Доре”.

изпълнение на условията и сроковете в Комплексно разрешително №409-Н0/2011г.

III. Констатации от проверката по компоненти и фактори на околната среда:

При проверката е проверено изпълнението на следните условия:

Условие 2.

Инсталации, обхванати от това разрешително, попадащи в приложение № 4 на ЗООС.

- Инсталация за производство на сплав „Доре“ ”, включваща:
- Модул I: Подготовка на реагенти
- Модул II: Цианидно извличане, въгленова адсорбция и обезвреждане (деструкция) на цианидите
- Модул III: Елюиране (десорбция), електроекстракция на златото и регенерация на въглена.
- Модул IV: Сушене на златната утайка и топене на сплав „Доре”.

Дейности, които не попадат в обхвата на Приложение 4 на ЗООС:

- Производство на гравитационен концентрат, включващо:
- участък „Трошене на рудата“ – 1 брой мелница за фино смилане.

По време на проверката, инсталацията е в експлоатация, с непрекъснат режим на работа.

Условие № 4. Капацитет на инсталациите.

Условието се изпълнява. Разрешеният капацитет от 0,220t/y не се превишава. Операторът докладва с ГДОС за 2020г., количеството произведена продукция, което не надхвърля разрешеното в КР.

Условие 5. Управление на околната среда.

Условието се изпълнява. Прилагат се инструкциите за експлоатация и поддръжка изисквани с разрешителното. Прилагат се инструкции за мониторинг на емисионни и технически показатели, за периодична оценка на съответствието на стойностите на емисионните и технически показатели и за установяване на причините за допуснати несъответствия и предприети коригиращи действия.

Условие № 7. Уведомяване.

Условието се изпълнява. За 2020г. и до момента на проверката, няма регистрирани аварийни или други замърсявания, които да налагат уведомяване на съответните органи. Планирана е промяна в работата на инсталацията, за което е представена информация по Приложение № 5 към чл.16, ал.1 от Наредбата за условията и реда за издаване на КР. Планираната промяна се отнася за преработване на полиметална руда и от проучвателна площ „Седефче“, община Момчилград. Няма непосредствена заплаха за нанасяне на екологични щети или заплахи от екологични щети.

Условие 8. Използване на ресурси.

Издадено е Решение № 208/10.12.2020 г. за изменение и продължение срока на действие на Разрешително за водовземане от повърхностен воден обект № 0109/27.11.2000г., издадено съгласно Закона за водите. За питейно - битови цели е сключен договор с ВИК ООД, гр. Кърджали. Прилага се инструкция за експлоатация и поддръжка на технологичното оборудване в цикъла на СИЛ - основен консуматор на вода за производствени нужди. Прилага се инструкция за поддържане и проверка на техническото състояние на водопроводната мрежа на площадката. Монтирано е разходомерно устройство за отчитане на използваните количества вода за промишлени цели. Изразходваните количества вода за производствени нужди се изчисляват като процент от общото количество използвана промишлена вода. Информацията се документира. Изразходваното количество вода за производствени цели отговаря на годишната норма за ефективност. Прилага се инструкция за оценка на съответствието на изразходваните количества вода при работата на инсталацията. Резултатите се документират и представят при поискване. Не са установени несъответствия. Резултатите от инструкцията за проверките на техническото състояние на водопроводната мрежа се документират и съхраняват. За 2020 г. са извършени четири проверки на водопроводната мрежа, не са констатирани компрометирани участъци.

Инструкциите за експлоатация и поддръжка на технологичните възли и оборудването на модул „Инсталация за цианидно извличане“ към „Инсталация за производство на сплав „Доре“, които са основни консуматори на електроенергия на площадката са разработени като стандартна оперативна процедура – СОП Р41.1.1. за управление на производствения процес; СОП Р41.1.2. за управление на дейността на аварийния басейн преди депониране; СОП Р41.1.3. за контрол на техническите показатели в цикъл излугване и въгленова адсорбция; СОП Р41.1.4. за действия в случай на инцидент в цикъл излугване. Проверките се извършват ежемесечно от енергетика и от механика. Резултатите се отразяват в дневник. При аварии или инциденти се изготвят доклади. Консумираната електроенергия се отчита ежемесечно и се докладва като годишна норма за ефективност при производството на единица продукт. Прилага се инструкция за оценка на съответствието на изразходваното количество електроенергия и нормите заложи в КР. За периода януари – декември 2020 г. са извършени 12 оценки на съответствие. Няма регистрирани несъответствия и предприети коригиращи действия.

Суровините и спомагателните материали, които се употребяват при работата на инсталацията не се различават от посочените в таблица 8.3.1.1.1. Прилага се инструкция за измерване/изчисляване и документиране на използваните количества суровини и спомагателни материали. Работна група на дружеството на всяко тримесечие извършва „Оценка за съответствие с нормативни и „други“ изисквания за околната среда“, за употребата на суровини и спомагателни материали, които се записват в „Дневник за отчитане на използваните суровини и спомагателни материали“. При констатиране на несъответствия се изготвя „Доклад за несъответствие, коригиращо и превантивно действие“. При несъответствие, Технолога предписва коригиращи мерки и контролира правилната експлоатация на инсталацията. В Годишния доклад по околна среда, Техноложът, Мениджър ООС и Мениджър МТС изготвят информация за вида, годишното количество и количеството за производство на единица продукт на изразходваните количества суровини и спомагателни материали и резултатите от оценката на съответствието на изразходваните количества суровини и спомагателни материали. При проверката са представени:

1. оценки за съответствието, за периода от 01.10.2020 г. до 31.12.2020 г.; от 07.01.2021 г. до 31.03.2021 г.; от 05.04.2021 г. до 30.06.2021 г., при които не са констатирани несъответствия.

2. Информация за разхода на реагенти до август 2021 г. и за 2020 г., по месеци и общо за годината. Оценката на съответствието на стойностите на годишните норми за ефективност при

употребата на суровините и спомагателните материали се извършва на тримесечие. Не са установени несъответствия. Всички химични вещества и смеси, класифицирани в една или повече категории на опасност, съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класифицирането, етикетиранието и опаковането на вещества и смеси, изменен с последващи изменения и поправки, са опаковани, етикетирани и снабдени с информационни листове за безопасност. Информационните листове за безопасност отговарят на изискванията на Приложение II към Регламент (ЕО) 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), изменен с последващи изменения и поправки

Наличен е план на площадката, в който са означени местата за съхранение на всички опасни химични вещества използвани като спомагателни материали и горива, описани в комплексното разрешително. Началник склад извършва ежеседмична проверка на съответствието на съоръженията, складовете и площадките за съхранение на спомагателни материали и горива с изискванията на нормативната уредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества, като резултатите се записват в чеклист.

Началник МТС извършва ежемесечна проверка, като резултатите се отразяват в чеклист. При проверката е представен чеклист Р-3.2.1.5. Форма за периодичен преглед състоянието на склад за съхранение на NaCN от 20.08.2021 г. и чеклист Р-3.2.1.4. Чек-лист за ежеседмична проверка състоянието на склад за съхранение на NaCN от 09.08.2021 г.

При проверките не са установени несъответствия и не са предприети коригиращи мерки.

При проверката са представени:

- Протокол № 121 от 03.08.2021 г. за извършена проверка на състоянието на тръбопреносната мрежа за суровини и спомагателни материали, установено е че няма течове по тръбопреносната мрежа;

- Протокол № 121 от 02.08.2021 г. за извършена проверка на резервоари и обваловки на площадката, установено е че няма течове от резервоарите, няма корозия по съдовете, няма пукнатини по обваловката.

За предотвратяване на възможността от възникване на аварийни ситуации, свързани с непосредствена заплаха от екологични щети, дружеството е предвидило система от мерки за безопасна експлоатация на съоръженията и инсталациите. През 2020 г. и до настоящия момент не са възникнали аварийни ситуации.

Операторът докладва като част от ГДОС резултатите от извършените проверки на съответствието на съоръженията, складовете и площадките за съхранение на спомагателни материали и горива с изискванията на нормативната уредба за начина на съхранение на опасни химични вещества, включително на установените причини за несъответствие и предприетите коригиращи действия.

Условие 9. Емисии в атмосферата.

Във връзка с изпълнение на Условие 9.1. операторът е въвел в експлоатация 1 брой ръкавен филтър тип „Pul Jet“ към технологичен модул „Сушене на златната утайка и топене на златото до метал „Доре“ преди изпускащо устройство ВС-3 и 1 брой пеновихров мокър прахоуловител, тип ПВПН към участък „Трошене на рудата“ преди изпускащо устройство К-1. Операторът прилага инструкция за мониторинг на стойностите на контролираните параметри, осигуряващи оптимален работен режим на пречиствателните съоръжения. Резултатите от мониторинга се документират в Дневник за мониторинг на техническите параметри на ръкавен филтър касетъчен тип „Pul Jet“ и в Дневник за мониторинг на техническите параметри на Мокър пеновихров прахоуловител ПВПН-30. В РИОСВ е представено копие от паспортните данни (проектна документация) на всяко пречиствателно съоръжение. Контролирани параметри, осигуряващи оптимална работа на използваните пречиствателни съоръжения са:

- за касетъчен ръкавен филтър тип “Pul Jet” хидравлично налягане, налягане на въздуха за регенерация, съдържание SO₂ и лесноразтворими цианиди, определени като CN;
- за мокър пеновихров прахоуловител – аеродинамично съпротивление на входа на прахоуловителното съоръжение, ниво на водата във водната камера, прах;

Честота на мониторинг на контролираните параметри е два пъти месечно. Четири пъти годишно се прави оценка на съответствието преди ИУ ВС-3 и К1.

Всички емисии на вредни вещества от източници ВС-1, ВС-2, ВС-3, ВС-4, ВС-5 и К-1 се изпускат в атмосферния въздух организирано през изпускащи устройства.

Съгласно Условие 9.6.1. операторът извършва собствени периодични измервания (СПИ) на емисиите на вредни вещества в отпадъчните газове, изпускани от изпускащи устройства ВС-1,

BC-2, BC-3 BC-4, и BC-5, при спазване на регламентираният срок и съгласно изискванията на глава 5 от Наредба № 6/26.03.1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници.

Операторът представя СПИ, извършени на 12.09.2019 г. и на 22.07.2020 г. Собствените периодични измервания по всички контролирани показатели са извършени от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов инженеринг“ ООД, гр. София (с рег. № 5 ЛИК/валиден до 30.06.2021г., издаден от ИА БСА).

Операторът извършва СНИ на циановодород в работна среда в точки за мониторинг № 8, 9 и 10, като на посочените места са монтирани устройства тип Dräger. Освен в трите точки за мониторинг на входа на товарния портал е монтирано и едно устройство Dräger за отчитане наличието на циановодород по границите на производствената площадка. В посочените точки апаратурата следи непрекъснато (24 часа) концентрацията на цианиди (като HCN) в обхват от 0 до 50 ppm, като при отчитане на концентрации от 20 до 75 % от пределно допустимата концентрация за вредност в работна среда (1,0 mg/m³ HCN) съгласно Приложение 1 към чл. 1 и 2 на Наредба № 13/30.12.2003г., тя се задейства автоматично на три нива (при наличие на 20%, 40% и 75% от пределно допустимата концентрация за цианиди като HCN в работна среда) със светлинна и звукова сигнализация, принудителна вентилация и спиране подаването на цианид (при 75%).

Дебитите на технологичните и вентилационни газове от източници BC-1, BC-2, BC-3, BC-4, BC-5 и K-1 не превишават регламентираният норми в таблици 9.2.1 и 9.2.2 от КР № 409-Н0-И0-А1/2017 г. Съгласно представените доклади от извършените СПИ не са регистрирани стойности за прах, SO₂ и лесноразтворими цианиди, определени като CN над определените НДЕ в таблици 9.2.1 и 9.2.2. Извършва се периодична оценка на съответствието на измерените стойности на контролираните параметри с определените в разрешителното норми за допустими емисии, установяване на причините за несъответствията и предприемане на коригиращи действия. Резултатите се документират в дневник.

Годишното количество прах по Регламент 166/2006 г. се изчислява и докладва. Изчисленията са представени чрез ГДОС за 2020 г. Планът за собствен мониторинг на емисиите на вредни вещества от всички изпускащи устройства на площадката, съобразен с условията на разрешителното по реда на Условие 6.13. е представен в РИОСВ – Хасково с писмо с вх. № КР-35/21.06.2017 г. Резултатите от мониторинга на емисиите на вредни вещества в отпадъчните газове по Условие 9.6.1.1 и годишните количества на замърсителите (kg/y) в атмосферния въздух по Условие 9.6.1.4. са документирани и се съхраняват в технологични журнали (дневници). До момента не са постъпвали оплаквания за миризми в резултат от дейностите, извършвани на площадката. Информация за всички вещества и техните количества, свързани с прилагането на Европейски регистър за изпускането и преноса на замърсителите (ЕРИПЗ) се документира и съхранява.

Стойностите на изчислените в съответствие с Условие 6.14. норми за ефективност при изпускането на замърсители, за всяко изпускано вредно вещество от инсталацията по Условие 2, попадаща в обхвата на Приложение 4 от ЗООС се докладват като част от ГДОС.

Не са регистрирани стойности за контролираните показатели над регламентираният в КР № 409- Н0/2017 г.

Условие 10. Емисии на отпадъчни води.

Условието се изпълнява. Реактор цианидна деструкция - Модул „Деструкция на цианиди“ е в експлоатация. Изготвена е необходимата документация с определените, контролираните параметри и оптималните стойности за всеки от тях. Прилага се инструкция за поддържане на оптималните стойности на технологичните параметри, осигуряващи оптимален работен режим на пречиствателното съоръжение. Извършва се мониторинг на работата на пречиствателното съоръжение по Усл. 10.1.1.1., съгласно изискванията. Прилага се инструкция за периодична оценка на съответствие на измерените стойности на контролираните параметри за всяко пречиствателно съоръжение с определените оптимални такива по Усл. 10.1.1.2. Не са установени несъответствия. Прилага се инструкция за проверка на състоянието на канализационната мрежа на площадката, извършват се проверки на тримесечие, не са установени течове. Резултатите от мониторинга на контролираните параметри за всяко пречиствателно съоръжение се документират и съхраняват на площадката. Смесения поток пречистени отпадъчни води (производствени отпадъчни, площадкови и дъждовни води) се заустват в яз. Студен кладенец, при спазване на изискванията заложили в разрешителното. Заустваните води не нарушават качеството на водоприемника. Не са констатирани залпови изпускания на замърсяващи вещества в следствие на

аварийни ситуации. Мониторинг на заустваните отпадъчни води се извършва веднъж на тримесечие по заложените показатели, като за сулфати и сребро е ежемесечен. Монтиран е расходомер за заустваните води по който се отчитат показанията ежемесечно. Към момента на проверката показанията на водомера са 377 408m³.

Прилага се инструкция за оценка на резултатите от собствения мониторинг за съответствие с индивидуалните емисионни ограничения. Не са установени несъответствия. Годишните количества на замърсителите се изчисляват и докладват, съгласно изискванията на ЕРИПЗ. Планът за мониторинг на отпадъчните води от площадката е съгласуван. Има сключен договор с В и К Кърджали за заустване на битово-фекални отпадъчни води. Дъждовните води се заустват като част от смесен поток, при спазване на изискванията на КР. Мониторинга на дъждовните води се извършва на тримесечие. Резултатите от мониторинга на отпадъчните води се документират и съхраняват. Информацията за докладваните количества на замърсителите по ЕРИПЗ се съхранява.

Условие 11. Управление на отпадъците.

Условието се изпълнява. Отпадъците които се образуват на площадката не се различават по вид и не превишават разрешените с КР количества. Прилага се ежемесечно, инструкция за периодична оценка на съответствието на нормите за ефективност при образуването на отпадъци с определените такива в условията в КР. Спазва се срока за предварително съхранение на образуваните на площадката отпадъци, както и местата на които се съхраняват, означени на актуален план на площадката. Опасните отпадъци се съхраняват в помещение с ограничен достъп. Местата за предварително съхранение отговарят на изискванията на нормативната уредба. Опасните отпадъци посочени в Усл.11.3.4.1. се съхраняват разделно, по начин недопускащ смесване с други отпадъци, включително разреждане на опасни отпадъци. Прилага се инструкция за периодична оценка на съответствието на временното съхранение с условията на разрешителното. Инструкцията се прилага ежемесечно, няма установени несъответствия. Транспортиране на отпадъци извън площадката се осъществява съгласно изискванията на нормативната уредба, като при предаването се съставя идентификационен документ и се предават за оползотворяване, в т.ч. за рециклиране единствено на лица притежаващи необходимите за извършване на дейността разрешителни. Представени са договори с „Балбок Инженеринг“ АД и „Феникс-Т“ ЕООД. Приоритетно се предават отпадъци за оползотворяване пред обезвреждане. За 2020г. не са предавани отпадъци за обезвреждане на външни фирми. Отпадъците, подлежащи на обезвреждане не попадат в обхвата на ЗУО. Отпадъците се обезвреждат на собствено депо за минни отпадъци. Изчисляват се годишните норми на ефективност, за образуваните на площадката отпадъци и се докладват с ГДОС. Прилага се ежемесечно инструкция за измерване на образуваните на площадката отпадъци, няма установени несъответствия. Депонирането се извършва по реда на Наредба за специфичните изисквания за управление на минните отпадъци. Дейностите по управление на отпадъците се документират чрез НИСО. Отчетните книги, водени до 01.01.2021 г. се съхраняват. При пренос на отпадъци извън площадката, количествата се докладват съгласно изискванията на Регламент № 166/2006г.

Условие 12 Шум.

Условието се изпълнява. Дейностите, извършвани на производствената площадка на „Горубсо –Кърджали“ АД не предизвикват шум над граничните стойности на еквивалентното ниво на шум и в точката на въздействие. Стойностите на измерените нива на шум не превишават граничните стойности, поради което не се налага предприемането на допълнителни мерки. През 2019г. са извършени измервания на нивата на шум в точките по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие от ЛИК „ЛИПГЕИ“. Няма превишение на нивата на шум нито по границите на производствената площадка, нито в точката на въздействие. Следващото измерване предстои през 2021г. Разработена е и се прилага инструкция за наблюдение на звуковата мощност и нивата на шум КР-12.2.3. Разработена е и се прилага инструкция за оценка на съответствието на нивата на шум по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие КР 12.2.4. Отговорници за прилагане на процедурите са : Изпълнителен директор, Мениджър ООС, ръководители на звена. Не са регистрирани несъответствия. Резултатите от наблюдението се съхраняват и представят в РИОСВ - Хасково.

Условие 13А. Опазване на подземните води от замърсяване.

Условието се изпълнява. Прилага се инструкция за периодична проверка за наличие на течове от тръбопроводи и оборудване, разположени на открито, установяване на причините и отстраняване на течовете. Изготвена е и се прилага инструкция, съдържаща мерки за отстраняване на разливи и/или изливания на вредни и опасни вещества върху производствената площадка.

Осигурени са необходимите количества сорбиращи материали за почистване на площадката в случай на разливи. Не се допуска наличие на течности в резервоари, варели, технологично/пречиствателно оборудване или тръбопроводи, от които са установени течове, до момента на отстраняването им. Определени са и са осигурени места за товаро-разтоварни дейности на площадката. При изграждането на конструкции, инженерно строителни съоръжения и др., при които е възможен контакт с подземните води и от които могат да бъдат замърсени подземните води не се използват материали, съдържащи приоритетни вещества. Прилага се инструкция за периодична проверка и поддръжка на канализационната система за отпадъчни води на площадката. Извършва се пробовземане и анализ на водни проби (собствен мониторинг) на подземни води. Операторът е изготвил и представил за съгласуване план за мониторинг на подземни води.

Условие 14. Предотвратяване и действия при аварии.

Притежателят на настоящото разрешително прилага инструкция за оценка на риска от аварии при извършване на организационни и технически промени. За предотвратяване на възможността от възникване на аварийни ситуации, свързани с непосредствена заплаха за екологични щети, дружеството е предвидило система от мерки за безопасна експлоатация на съоръженията и инсталациите. Операторът води документация /Дневник за установени разливи върху производствената площадка „Горубсо-Кърджали“ АД/ за всяка възникнала аварийна ситуация, описваща: причините за аварията, време и място на възникване, последствия върху здравето на населението и околната среда, предприети действия по прекратяването на аварията и/или отстраняването на последствията от нея. Документацията се съхранява и представя при поискване от компетентния орган. Изготвена е инструкция с мерки за ограничаване или ликвидиране на последствията при залпови замърсявания на отпадъчни води, вследствие на аварийни ситуации. За 2020г. и до настоящия момент не са възниквали аварийни ситуации.

Условие 15. Преходни режими на работа

Операторът прилага инструкция за пускане и спиране на пречиствателните съоръжения, осигуряващо оптималното протичане на производствения процес.

Изготвен е план за мониторинг при аномални режими на инсталациите. През 2020г. не е възниквала ситуация налагаща използването му. Обобщените резултати от мониторинга се докладват с ГДОС.

IV. Предписания, срокове за изпълнение, отговорници:

Не са давани предписания

V. Съответствие, последващ контрол

При извършената проверка не са констатирани несъответствия с екологичното законодателство.